

Mattheus 6: 9-13 Onze Vader: de inhoud

Vorige keer heb ik u verteld dat Jezus ons met het woordje 'Vader' iets nieuws leerde. Joodse gelovigen spraken God op allerlei manieren aan, maar niet als Vader. Jezus wil ons leren dat we bij God kind aan huis mogen zijn. Heel vertrouwelijk. Zeg maar Vader. Maar Hij noemt Hem wel onze Vader en niet mijn Vader. Daarmee wordt meteen de geloofsverbinding met broers en zussen in het geloof aangegeven. In onze individualistische tijd ligt heel veel nadruk op persoonlijk geloof, en dat is ook te begrijpen omdat juist dat persoonlijke dreigde onder te sneeuwen in de geloofsbeleving van veel mensen, maar ons persoonlijk geloof heft het gezamenlijke niet op. We horen bij elkaar. We horen samen bij onze Vader. Ik zei net al dat God als Vader iets heel vertrouwlijks aan geeft. Tegelijkertijd geeft het 'die in de hemelen zijn' aan dat God onnoemelijk groot is. Hij is de God die boven alles en iedereen staat. Hij is Schepper, Hij is de Almachtige, Hij regeert, Hij heeft alles in Zijn hand. En juist omdat dat zo is, mogen we ons leven ook aan Hem toevertrouwen. Bidden tot een God die niet alle macht zou hebben is zinloos, maar bidden tot de God die boven alles staat en ook nog eens van ons houdt zoals een vader van z'n kind houdt, maakt bidden juist heel zinvol!

Als we naar het Onze Vader kijken dan valt het op dat het gebed is opgebouwd uit 6 gebeden. Je zou kunnen zeggen dat de eerste drie gebeden met God zelf te maken hebben en de laatste drie met ons mensen. Dat geeft ook meteen een rangorde aan. Al ons bidden voor onszelf zal in het teken moeten staan van de eerste drie gebeden die over God en Zijn Rijk gaan.

Nu eindigen die eerste drie gebeden met de zin: *gelijk in de hemel alzo ook op de aarde*. Nu wordt die zin meestal gekoppeld aan de derde bede: *uw wil geschiede, gelijk in de hemel alzo ook op de aarde*. Maar het is heel goed mogelijk dat deze zin ook op de eerste twee beden slaat. Dan krijg je:

*Uw naam worde geheiligd, gelijk in de hemel alzo ook op de aarde, en
Uw Koninkrijk kome, gelijk in de hemel alzo ook op de aarde en dan tenslotte
Uw wil geschiede, gelijk in de hemel alzo ook op de aarde.*

De eerste drie beden vormen samen het vurige verlangen dat Gods Rijk mag doorbreken op aarde. Johannes de Doper had het al aangekondigd: *Het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen(3:2)*. Jezus komt dat Koninkrijk brengen en Hij leert Zijn volgelingen er vurig om bidden. Wie zo bidt, om het eren van Gods naam, om

het laten gebeuren van Gods wil, die bidt niet om zelf gezien te worden. die maakt van bidden geen showtje op de hoeken van de pleinen, die is het ook niet te doen om mooie volzinnen vol 'vrome gebedstaal'. Dan gaat het maar om één ding, God zelf. Het diepe verlangen dat hier op deze aarde Gods Rijk ten volle mag doorbreken. Dat alles wat Gods naam schaadt zal verdwijnen, dat alles wat ingaat tegen Zijn wil zal oplossen als sneeuw voor de zon. Dat mag gelden voor de wereld waarin wij leven, maar ook voor ons gemeenteleven en ook voor ons persoonlijke leven. Daar mag het best beginnen. Laat in mijn leven Uw Rijk zichtbaar worden, Uw wil gedaan worden, Uw naam geheiligd worden!

Als we zo de laatste drie gebeden plaatsen in de context van de eerste drie, dan wordt ons bidden om brood, vergeving en bescherming tegen de boze niet alleen maar een persoonlijk verlangen voor eigen welzijn, maar dan bid je dat God je dagelijks voedsel geeft zodat je tot zijn eer kan leven. Je bidt dat God je vergeeft zodat Hij daarin geëerd wordt. Je bidt om bescherming tegen de verzoeken van het kwaad, of liever gezegd de oorsprong van het kwaad, de boze zelf. Dan beseft je dat het niet in de eerste plaats gaat om jouw welzijn, maar om Gods eer. Denkt u maar aan Paulus, die een doorn in het vlees had (2 Cor.12:7). Hij had genezingen en verhoringen genoeg meegemaakt, maar toch laat God hem zien dat Zijn genade hem genoeg moet zijn. Gods kracht wordt juist openbaar in zijn zwakheid. Juist door die doorn, wat die doorn ook mag zijn, wordt Gods Rijk meer zichtbaar in Paulus' leven. Het gaat om Gods eer in je leven en niet in de eerste plaats om jouw welzijn! Ook over dat gebed om vergeving wil ik graag nog wel wat zeggen. Het gebed maakt als het om vergeving gaat een directe koppeling aan onze omgang met onze naaste. Vergeef ons zoals wij onze naaste vergeven. Vers 14 legt dit vers nader uit: *want als u de mensen hun overtredingen vergeeft, zal Uw Vader ook u vergeven, maar als u de mensen niet vergeeft, zal uw Vader ook u niet vergeven.*

In feite bid je in het Onze Vader of God jou wil behandelen zoals jij je naaste behandelt. Stel dat jij een naaste hebt die je niet wilt vergeven en je bidt toch het Onze Vader, dan zeg je in feite: Wilt u mij niet vergeven zoals ik mijn naaste niet vergeef. Dat is best heftig. In feite zegt de tekst: wie z'n naaste niet wil vergeven doet er beter aan dit gebed niet te bidden. Want zo wordt je gebed een aanfluiting. Hoe kan Gods koninkrijk doorbreken in een hart dat niet bereid is te vergeven. Vergeving ontvangen en anderen vergeving schenken horen bij elkaar. Wie beseft heeft van het

feit dat hij of zij zelf genadebrood eet wordt mild naar zijn broeder of zuster. God moet ons altijd meer vergeven dan wij de ander moeten vergeven.

Maar laat ik hier wel een stevige kanttekening maken. Als mensen groot onrecht is aangedaan, denk aan geweld of misbruik, dan kan het zijn dat we op grond van verzen als deze mensen onder druk zetten om te vergeven, zonder dat een dader werkelijk berouw toont. Behalve dat iemand dan slachtoffer is van aangedaan onrecht, brengen we iemand ook nog geestelijk in de crisis. We moeten wel met twee woorden spreken. Vergeving is absoluut een sleutel tot herstel, maar er is ook zoiets als recht doen. Wie onrecht is aangedaan moet in de eerste plaats recht gedaan worden. Er behoort berouw te zijn en erkenning van de aangedane zonde. Dat is bij God ook zo. Indien wij onze zonden belijden zal God vergeven (1 Joh.1:9). Belijden betekent zoiets als 'hetzelfde woord zeggen' (homologeo), dat is erkennen en benoemen dat het fout was wat je deed. En als die erkenning en het belijden uitblijft dan wordt vergeving schenken wel heel moeilijk. Dan mag het slachtoffer degene die je kwaad gedaan heeft loslaten, je laat het oordeel aan God, en je vraagt of het jou niet langer in de weg hoeft te zitten in de relatie met God.

U begrijpt dat we het hier over ernstige vergrijpen hebben. Maar in het gewone intermenselijke verkeer, waarin we als mensen constant, ongewild zelfs, tegen elkaar zondigen met onze woorden, met ons handelen, of juist met ons zwijgen en nalaten, hoort vergevingsgezindheid en mildheid ons handelen te typeren. We zoeken de vrede voor elkaar, we rekenen elkaar onze tekorten niet toe, omdat we weten dat we een Vader in de hemel hebben die ook onze tekorten niet toerekent. Waar vergeving is, komt ruimte, ruimte voor het Koninkrijk van God. God wil niets liever dan onder ons al zichtbaar maken wat het gaat betekenen als dat Rijk ten volle doorbreekt. Laten we maar bidden dat God ons alles geeft wat nodig is om dat Rijk zichtbaar te maken.

AMEN